

Systémová enzymoterapie: Současný pohled na léčbu zánětlivých onemocnění pomocí proteolytických enzymů

MUDr. Pavel Jedlička

dp medic, s. r. o., ordinace praktického lékaře

Článek pojednává o systémové enzymoterapii (SET) s cílem jejího zasazení do kontextu léčby zánětlivých onemocnění, klinické evidenci přípravku Phlogenzym a možnostech jeho využití. SET je léčebnou modalitou založenou na podání proteolytických enzymů nezbytných pro optimální průběh zánětlivé reakce. Své místo proto nachází při léčbě onemocnění způsobených či provázených infekčním i neinfekčním zánětem. Dva základní mechanismy účinku zahrnují přímé proteolytické působení a imunomodulační efekt. Na rozdíl od protizánětlivých léků SET neovlivňuje fyziologický rozsah zánětu, ale urychluje jeho průběh, zkracuje dobu rekonvalescence a snižuje frekvenci recidiv. Klinická účinnost SET je doložena randomizovanými kontrolovanými studiemi u různých skupin pacientů.

Klíčová slova: systémová enzymoterapie, proteolytické enzymy, zánět, Phlogenzym.

Systemic enzyme therapy: current view on the treatment of inflammatory diseases with proteolytic enzymes

The article discusses systemic enzyme therapy (SET) to place it in the context of treating inflammatory diseases, clinical evidence of the preparation Phlogenzym, and the possibilities of its use. SET is a therapeutic modality based on the administration of proteolytic enzymes necessary for the optimal course of the inflammatory reaction. It therefore finds its place in the treatment of diseases caused or accompanied by both infectious and non-infectious inflammation. The two basic mechanisms of action include a direct proteolytic action and an immunomodulatory effect. Unlike anti-inflammatory drugs, SET does not affect the physiological extent of inflammation but accelerates its course, shortens recovery time, and reduces the frequency of recidivism. The clinical effectiveness of SET is documented by randomized controlled trials in different groups of patients.

Key words: systemic enzyme therapy, proteolytic enzymes, inflammation, Phlogenzym.

Úvod

Podstata prastarých léčitelských metod užívaných empiricky již v dávnověku starými národy a spočívajících v aplikaci částí některých rostlin na čerstvé rány (ananasu, papáji, fíků a dalších) byla rozpoznána v roce 1836 objevem proteázy pepsinu. Více než 100 následujících let potom probíhalo zkoumání role proteolytických enzymů v patofy-

ziologii zánětu, které vyvrcholilo registrací prvního enzymového léčivého přípravku Wobenzymu v roce 1966 ve Spolkové republice Německo (1). Wobenzym, obsahující 8 složek (enzymy trypsin, bromelain, papain, chymotrypsin, amylázu, lipázu a pankreatin, které jsou doplněny o rutin), dodnes zůstává standardem enzymové léčby zánětlivých onemocnění. Na základě dalšího výzkumu a vý-

Cit. zkr: Med. Praxi. 2025;22(2):141-146
<https://doi.org/10.36290/med.2025.030>
Článek přijat redakcí: 11. 3. 2025

MUDr. Pavel Jedlička
lekar.dpmedic@gmail.com